

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2017-09-19

KSAU § 213

Remiss Klimatanpassningsutredningens betänkande SOU 2017:42

Änr KS 2017/651

Beslut

- Besvara remissen enligt kommunledningskontorets tjänsteutlåtande 2017-09-06.

Sammanfattning

Klimatanpassningsutredningen har översänts till Kristianstads kommun från Regeringskansliet, Miljö- och energidepartementet, för eventuellt yttrande senast den 29 september 2017.

Utredningen ska klarlägga ansvarsfördelningen mellan stat, kommun, landsting och andra för all mark och alla klimateffekter. En särskild fråga var att se över befintlig lagstiftning och föreslå de ändringar som krävs för att få till en långsiktigt hållbar dagvattenhantering.

Kristianstads kommun är generellt positiv till utredningens analys och de förslag som förs fram. Bland annat så tillstyrker kommunen utredningens mer bärande förslag om att de kommunala översiktsplanerna ska innehålla en analys om riskerna för översvämning, ras, skred och erosion för bebyggelse och byggnadsverk. Vidare tillstyrks att Boverket får i uppdrag att vara samordnande myndighet för klimatanpassning i förhållande till bebyggelse.

Med beaktande av utredningens särskilda uppdrag avseende dagvattenhantering så hade kommunen önskat att utredningen på ett konkretare sätt hade utvecklat problemställningarna till tydliga förslag om hur systemförändringen angående dagvatten ska gå till, att gå från dagens "rörssystem" till mer öppna dagvattenlösningar. Den framtida fysiska planeringen måste

Sammanträdesdatum

Kommunstyrelsens arbetsutskott

2017-09-19

ta hänsyn till att t ex vissa gaturum, parker, lek-platser och annan allmän platsmark måste tillåtas att nyttjas för dagvatten vid kraftiga skyfall. Utredningen berör men kommer inte till någon slutsats hur vattentjänstlagen och plan- och bygglagen ska samspela tillsammans med markupplåtelse. Här hade det varit en styrka om utredningen presenterat åtminstone en vision om hur det bör genomföras. Övriga förslag som berör plan- och bygglagen samt vattentjänstlagen tillstyrks.

Kommunledningskontorets förslag till Kommunstyrelsens arbetsutskott

- Besvara remissen enligt kommunledningskontorets tjänsteutlåtande 2017-09-06.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteutlåtande 2017-09-06.

Byggnadsnämndens beslut 2017-08-29 § 163.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteutlåtande 2017-08-04.

Tekniska nämndens beslut 2017-08-24 § 69.

C4 Tekniks tjänsteutlåtande 2017-07-18.

Räddningstjänstens tjänsteutlåtande 2017-08-28.

Sammanfattning av Klimatanpassningsutredningens betänkande SOU 2017:42.

Remiss Klimatanpassningsutredningens betänkande SOU 2017:42, 2017-06-07.

Kommunledningskontoret

2017-09-06

Tillväxtavdelningen

Lennart Erfors

044-136160

lennart.erfors@kristianstad.se

Kommunstyrelsen

Remiss Klimatanpassningsutredningens betänkande SOU 2017:42

Änr KS 2017/651

Kommunledningskontorets förslag till Kommunstyrelsen

- Remissen besvaras med detta yttrande

Sammanfattning

Klimatanpassningsutredningen har översänts till Kristianstads kommun från Regeringskansliet, Miljö- och energidepartementet, för eventuellt yttrande senast den 29 september 2017.

Utredningen ska klarlägga ansvarsfördelningen mellan stat, kommun, lands-ting och andra för all mark och alla climateffekter. En särskild fråga var att se över befintlig lagstiftning och föreslå de ändringar som krävs för att få till en långsiktigt hållbar dagvattenhantering.

Kristianstads kommun är generellt positiv till utredningens analys och de förslag som förs fram. Bland annat så tillstyrker kommunen utredningens mer bärande förslag om att de kommunala översiktsplanerna ska innehålla en analys om riskerna för översvämning, ras, skred och erosion för bebyggelse och byggnadsverk. Vidare tillstyrks att Boverket får i uppdrag att vara samordnande myndighet för klimatanpassning i förhållande till bebyggelse.

Med beaktande av utredningens särskilda uppdrag avseende dagvattenhantering så hade kommunen önskat att utredningen på ett konkretare sätt hade utvecklat problemställningarna till tydliga förslag om hur systemförändringen angående dagvatten ska gå till, att gå från dagens "rörssystem" till mer öppna dagvattenlösningar. Den framtida fysiska planeringen måste ta hänsyn till att t ex vissa gaturum, parker, lek-platser och annan allmän platsmark måste tillåtas att nyttjas för dagvatten vid kraftiga skyfall. Utredningen berör men kom-

mer inte till någon slutsats hur vattentjänst-lagen och plan- och bygglagen ska samspela tillsammans med markupplåtelse. Här hade det varit en styrka om utredningen presenterat åtminstone en vision om hur det bör genomföras. Övriga förslag som berör plan- och bygglagen samt vattentjänstlagen tillstyrks.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteutlåtande

Byggnadsnämndens beslut

Tekniska nämndens beslut

Räddningstjänstens yttrande

Sammanfattning av Klimatanpassningsutredningens betänkande SOU 2017:42. Länk till SOU 2017:42:

<http://www.regeringen.se/49c4a3/contentassets/7931dd4521284343b9224e9322539e8d/vem-har-ansvaret-sou-201742>

Ärendet

Bakgrund

Utredningen ska bland annat svara på om nuvarande lagstiftning behöver ändras för att tydliggöra ansvar och finansiering av klimatanpassningsåtgärder. Arbetet med klimatanpassning berör ett stort antal aktörer inom både offentlig och privat sektor. Utredningen ska analysera om det behövs ändringar i lagstiftningen så att plane-ringsprocesser och regelverk överensstämmer sinsemellan. Vid behov ska också förslag om förtydligad ansvarsfördelning kring genomförandet av klimatanpassningsåtgärder tas fram.

Utredningens uppdrag är mycket brett. Det omfattar klimatanpassning av all mark och alla climateffekter. Klimatanpassning brukar delas upp i sex olika huvudområden, som i sin tur har 4–6 undergrupper. Dessa är kommunikation (väg, järnväg, sjöfart osv.), tekniska försörjningssystem (elsystem, fjärrvärme osv.), bebyggelse och byggnader (bl.a. översvämning, ras, skred och erosion samt dagvatten), areella näringar och turism (skogsbruket, jordbruket, fiske, turism osv.), naturmiljön och miljömålen samt människors hälsa. Sammantaget handlar det därmed om ca 25 olika områden. Utredningen avgränsat uppdraget till det område som benämns bebyggelse och byggnader. För en del av bebyggelsen gäller särregler. I analysen ingår därför inte anläggningar som omfattas av särreglering, som vägar, järnväg, kärnkraftverk och vindkraft.

Bebyggelse ska som huvudregel planläggas genom detaljplan eller områdesbestämmelser. Detaljplan krävs om det handlar om ny sammanhållen bebyggelse eller bebyggelse som ska förändras eller bevaras i ett sammanhang. Utredningen har utgått från bebyggelse som planlagts i detaljplan. Skälet till denna avgränsning är att här är ansvarsfördelningen mellan stat och kommun och fastighetsägare särskilt angelägen, eftersom det handlar om en övergripande fördelning. Utredningen har vidare avgränsat uppdraget till översvämning, ras, skred och erosion.

Yttrande

Kristianstads kommun är generellt sett positiv till utredningens analys och förslag som framförs. Det är ett angeläget område och utredningen kompletterar tidigare utredningar på ett bra sätt, bland annat Klimat- och sårbarhetsutredningen (M 2005:03). Utredningen har på ett överskådligt sätt belyst och förtydligat de svårigheter och lagstiftningsmässiga överlappningar som finns inom området klimatanpassning och klimatförändring. Utredningen utgör därmed ett bra kunskapsunderlag inom området.

Analys om risker i översiktsplan

Utredningen lägger ett antal förslag som sammantaget bedöms komma att hjälpa kommunerna i det fortsatta arbetet med klimatanpassning. Tillstyrkan sker till utredningens mer bärande förslag om att de kommunala översiktsplanerna ska innehålla en analys om riskerna för översvämning, ras, skred och erosion för bebyggelse och byggnadsverk, samt strategi för hur dessa skador kan minskas eller förhindras. Länsstyrelsen och Boverkets roller förstärks i detta arbete och ska vägleda kommunerna. Kommunen anser att det är av avgörande betydelse att länsstyrelsernas direktiv blir tydligt och samordnat över landet. Med tidigare erfarenhet som grund finns farhågor att länsstyrelserna kommer att tillämpa sitt uppdrag med olika ambitionsnivåer och att de områden som kommunerna pekar ut i sina översiktsplaner som problemområden i praktiken beläggs med bebyggelseförbud av länsstyrelserna. Utredningen är i sitt förslag tydlig med att syftet med en kartläggning i översiktsplanen inte är att försvåra ny bebyggelse utan att underlätta att ny hållbar bebyggelse kan ske.

Boverket – samordnande myndighet

Tillstyrkan sker till att Boverket får uppdrag att vara samordnande myndighet för klimatanpassning i förhållande till bebyggelse, med bistånd av Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI), Statens geotekniska institut (SGI), Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och länsstyrel-

serna. Kommunen välkomnar en sådan samordning om det därmed kan underlätta för kommunerna att i praktiken ta del av expertkunskap på ett lättillgängligt vis och därmed göra det användbart i det vardagliga arbetet med fysisk planering. En sådan samordningsfunktion är viktig att den snabbt kommer igång och att utredningens förslag på tillägg i instruktion till Boverket verkställs så snart som möjligt.

Möjlighet att avslå bygglov

Förslag framförs att förändringar genomförs i plan- och bygglagen att byggnadsnämnden ska kunna avslå bygglov om det finns risk för skador på fastigheten eller byggnadsverket på grund av översvämning, ras, skred eller erosion även om området omfattas av en gällande detaljplan.

Denna begränsning ska enligt utredningen ses som ett komplement till utredningens mer övergripande förslag om att kommuner i sin översiktsplan ska analysera riskfyllda områden.

Utredningen ger en möjlighet för kommuner att kunna avslå en ansökan när riskerna är både klara och av viss dignitet. Vidare är avslag bara möjligt efter det att planens genomförandetid gått ut. Möjlighet till begränsning av bygglov inom gällande detaljplan finns till viss del redan i befintlig plan- och bygglagstiftning, men är för närvarande svårigen tillämpbar för klimatrisker. Kommunen tillstyrker förslaget, och bedömer liksom utredningen att förslag till lagändring utgör ett förtydligande komplement, som bara kan användas i väldigt speciella situationer. Oftast bör tekniska åtgärder kunna kompensera de risker som föreligger.

Dagvatten

Utredningen klargör på ett överskådligt sätt om det behövs ändringar i lagstiftningen för att åstadkomma en långsiktigt hållbar dagvattenhantering som medför att bebyggd miljö blir mer översvämningssäker i förhållande till klimateffekterna. Kommunen delar utredningens övergripande resonemang att dagvattenhanteringen på sikt måste förändras på utsatta områden och gå från dagens rörsystem till mer öppna lösningar, som till exempel översvämningssytor och fördröjningsdammar. En sådan förändring kräver förutom mer mark i anspråk, jämfört med nedgrävda rör, även en intim samverkan mellan markupplåtelse, fysisk planering och VA-planeringen.

Kommunen tillstyrker också förslaget om förändring i lagen om allmänna vatten-tjänster. Förslaget gäller att en ny regel införs; att fastighetsägare ska ta hand om eller fördröja viss del dagvatten på fastigheten om det ger väsentliga fördelar för ordnandet av vattentjänsten avlopp.

Förslaget syfte är vidare att de förtjänster som en optimerad hantering av dagvatten ger, bör komma fastighetsägarna till del. För att bedöma om regeln bör gälla mot den enskilde fastighetsägaren kan, enligt utredningen, vara att fastighetsägarens investeringskostnad för en förändrad hantering i vart fall ska vara intjänad under en tid om 20 år genom en lägre avgift. Kommunen anser att detta är en rimlig avvägning.

Byggnadsnämnden får vidare möjlighet att i detaljplan föreskriva om marklov för att förändra markytans utformning, till exempel hårdgöra en yta.

Kommunen hade dock önskat att utredningen på ett konkret sätt hade utvecklat problemställningarna till tydliga förslag om hur denna systemförändring ska gå till. Den framtida fysiska planeringen måste ta hänsyn till att till exempel vissa gaturum, parker, lekplatser och annan allmän platsmark måste tillåtas att nyttjas för dagvatten vid kraftiga skyfall. Utredningen berör men kommer inte till någon slutsats hur vattentjänstlagen och plan- och bygglagen ska samspela tillsammans med markupplåtelse. Här hade det varit en styrka om utredningen presenterat åtminstone en vision om hur det bör genomföras.

Nationell strategi

Utredningen lämnar några grundläggande frågor öppna och föreslår att de behandlas av en kommande utredning i en nationell strategi. Det är bl a tidsperspektivet för befintlig bebyggelse, dvs till vilket årtal anpassning bör ha skett. Vidare vilket kli-matscenario som är rimligt att utgå ifrån. Kommunen hade dock önskat att utredningen hade presenterat förslag redan nu. Kunskapen torde finnas att redan i denna utredning föreslå realistiska förslag som därmed hade kunnat remissbehandlas inför politiska ställningstaganden.

En annan viktigt fråga är att finansiering av klimatanpassning av befintlig bebyggelse skjuts fram eftersom det i dagsläget inte går att få fram relevanta och fakta-mässigt underlag. Utredningen menar att närmare underlag kommer att finnas först 2022, då kommunerna i sina översiktsplaner ska ha beskrivit områden känsliga för översvämning, ras, skred eller erosion. Frågan lämnas till den nationella strategin att hantera. Även här borde utredningen kunnat presentera ett översiktligt förslag på både totalkostnad och fram för allt finansieringsprincip. Dvs vad kan aktörerna förvänta sig, kommer staten att ta större delen av kostnaden eller kommer kommuner och fastighetsägare att belastas?

När det gäller finansiering av klimatanpassningsåtgärder vill kommunen peka på följande: Förstärkningen som har skett av MSB medel till förebyggande åtgärder mot naturolyckor till 75 Mkr/år är positiv även om det fortsatt är en bråkdel av det som behövs. Staten behöver göra ytterligare förstärkningar för

att möta de ökande ansökningarna om åtgärdsbidrag från kommunerna (enligt utredningen ansöktes det 2015 för 100 miljoner kr).

Christel Jönsson
Kommundirektör

Pernilla Blixt
Avdelningschef

Beslut expedieras till

Miljö- och energidepartementet

Byggnadsnämnden

2017-08-29

BN 2017/163

**Remissvar - Yttrande över Klimatanpassningsutredningen
"Vem har ansvaret?", SOU 2017:42.**

Dnr BN 2017-001383

Byggnadsnämndens beslut

Byggnadsnämnden avger yttrande enligt tjänsteutlåtande 2017-08-04 samt översänder det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Utredningen ska klarlägga ansvarsfördelningen mellan stat, kommun, landsting och andra för all mark och alla klimateffekter. En särskild fråga var att se över befintlig lagstiftning och föreslå de ändringar som krävs för att få till en långsiktigt hållbar dagvattenhantering. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen är generellt positiv till utredningens analys och förslag som framförs. Bland annat så tillstyrker förvaltningen utredningens mer bärande förslag om att de kommunala översiktsplanerna ska innehålla en analys om riskerna för översvämning, ras, skred och erosion för bebyggelse och byggnadsverk. Vidare tillstyrks att Boverket får i uppdrag att vara samordnande myndighet för klimatanpassning i förhållande till bebyggelse.

Med beaktande av utredningens särskilda uppdrag avseende dagvattenhantering så hade miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen önskat att utredningen på ett konkretare sätt hade utvecklat problemställningarna till tydliga förslag om hur systemförändringen angående dagvatten ska gå till, att gå från dagens "rörssystem" till mer öppna dagvattenlösningar. Den framtida fysiska planeringen måste ta hänsyn till att t ex vissa gaturum, parker, lekplatser och annan allmän platsmark måste tillåtas att nyttjas för dagvatten vid kraftiga skyfall. Utredningen berör men kommer inte till någon slutsats hur vattentjänstlagen och plan- och bygglagen ska samspela tillsammans med markupplåtelse. Här hade det varit en styrka om utredningen presenterat åtminstone en vision om hur det bör genomföras. Övriga förslag som berör plan- och bygglagen samt vattentjänstlagen tillstyrks.

Byggnadsnämnden

2017-08-29

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande: 2017-08-04

Klimatanpassningsutredningen, ”Vem har ansvaret?” SOU 2017:42

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden avger yttrande enligt tjänsteutlåtande 2017-08-04 samt
översänder det till kommunstyrelsen.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

2017-08-04

Tommy Danielsson

tommy.danielsson@kristianstad.se

Byggnadsnämnden

**Remissvar - Yttrande över Klimatanpassningsutredningen
"Vem har ansvaret?", SOU 2017:42.**

Dnr BN 2017-001383

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden avger yttrande enligt tjänsteutlåtande 2017-08-04 samt över-
sänder det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Utredningen ska klarlägga ansvarsfördelningen mellan stat, kommun, landsting och andra för all mark och alla climateffekter. En särskild fråga var att se över befintlig lagstiftning och föreslå de ändringar som krävs för att få till en långsiktigt hållbar dagvattenhantering. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen är generellt positiv till utredningens analys och förslag som framförs. Bland annat så tillstyrker förvaltningen utredningens mer bärande förslag om att de kommunala översiktsplanerna ska innehålla en analys om riskerna för översvämning, ras, skred och erosion för bebyggelse och byggnadsverk. Vidare tillstyrks att Boverket får i uppdrag att vara samordnande myndighet för klimatanpassning i förhållande till bebyggelse.

Med beaktande av utredningens särskilda uppdrag avseende dagvattenhantering så hade miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen önskat att utredningen på ett konkret sätt hade utvecklat problemställningarna till tydliga förslag om hur systemförändringen angående dagvatten ska gå till, att gå från dagens "rörsystem" till mer öppna dagvattenlösningar. Den framtida fysiska planeringen måste ta hänsyn till att t ex vissa gaturum, parker, lekplatser och annan allmän platsmark måste tillåtas att nyttjas för dagvatten vid kraftiga skyfall. Utredningen berör men kommer inte till någon slutsats

Postadress

Miljö- och samhällsbyggnads-
förvaltningen

291 80 Kristianstad

Telefon

vx1 044-135000

Bankgiro

657-9536

Org.nr

21 20 00-0951

hur vattentjänstlagen och plan- och bygglagen ska samspela tillsammans med markupplåtelse. Här hade det varit en styrka om utredningen presenterat åtminstone en vision om hur det bör genomföras. Övriga förslag som berör plan- och bygglagen samt vattentjänstlagen tillstyrks.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande: 2017-08-04

Klimatanpassningsutredningen, "Vem har ansvaret?" SOU 2017:42

Bakgrund

Uppdrag och begränsning

Utredningen ska bland annat svara på om nuvarande lagstiftning behöver ändras för att tydliggöra ansvar och finansiering av klimatanpassningsåtgärder. Arbetet med klimatanpassning berör ett stort antal aktörer inom både offentlig och privat sektor. Utredningen ska analysera om det behövs ändringar i lagstiftningen så att planeringsprocesser och regelverk överensstämmer sinsemellan. Vid behov ska också förslag om förtydligad ansvarsfördelning kring genomförandet av klimatanpassningsåtgärder tas fram.

Utredningens uppdrag är mycket brett. Det omfattar klimatanpassning av all mark och alla climateffekter. Klimatanpassning brukar delas upp i sex olika huvudområden, som i sin tur har 4–6 undergrupper. Dessa är kommunikation (väg, järnväg, sjöfart osv.), tekniska försörjningssystem (elsystem, fjärrvärme osv.), bebyggelse och byggnader (bl.a. översvämning, ras, skred och erosion samt dagvatten), areella näringar och turism (skogsbruket, jordbruket, fiske, turism osv.), naturmiljön och miljömålen samt människors hälsa. Sammantaget handlar det därmed om ca 25 olika områden. Utredningen avgränsat uppdraget till det område som benämns bebyggelse och byggnader. För en del av bebyggelsen gäller särregler. I analysen ingår därför inte anläggningar som omfattas av särreglering, som vägar, järnväg, kärnkraftverk och vindkraft.

Bebyggelse ska som huvudregel planläggas genom detaljplan eller områdesbestämmelser. Detaljplan krävs om det handlar om ny sammanhållen bebyggelse eller bebyggelse som ska förändras eller bevaras i ett sammanhang. Utredningen har utgått från bebyggelse som planlagts i detaljplan. Skälet till denna avgränsning är att här är ansvarsfördelningen mellan stat och kommun och fastighetsägare särskilt angelägen, eftersom det handlar om en övergripande fördelning. Utredningen har vidare avgränsat uppdraget till översvämning, ras, skred och erosion.

Postadress	Telefon	Bankgiro	Org.nr
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen 291 80 Kristianstad	vx1 044-135000	657-9536	21 20 00-0951

Yttrande

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen är generellt sett positiv till utredningens analys och förslag som framförs. Det är ett angeläget område och utredningen kompletterar tidigare utredningar på ett bra sätt, bland annat Klimat- och sårbarhetsutredningen (M 2005:03). Utredningen har på ett överskådligt sätt belyst och förtydligat de svårigheter och lagstiftningsmässiga överlappningar som finns inom området klimat-anpassning och klimatiförändring. Utredningen utgör därmed ett bra kunskapsunderlag inom området.

Analys om risker i översiktsplan

Utredningen lägger ett antal förslag som sammantaget bedöms komma att hjälpa kommunerna i det fortsatta arbetet med klimatanpassning. Tillstyrkan sker till utredningens mer bärande förslag om att de kommunala översiktsplanerna ska innehålla en analys om riskerna för översvämning, ras, skred och erosion för bebyggelse och byggnadsverk, samt strategi för hur dessa skador kan minskas eller förhindras. Länsstyrelsen och Boverkets roller förstärks i detta arbete och ska vägleda kommunerna. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen anser att det är av avgörande betydelse att länsstyrelsernas direktiv blir tydligt och samordnat över landet. Med tidigare erfarenhet som grund finns farhågor att länsstyrelserna kommer att tillämpa sitt uppdrag med olika ambitionsnivåer och att de områden som kommunerna pekar ut i sina översiktsplaner som problemområden i praktiken beläggs med bebyggelseförbud av länsstyrelserna. Utredningen är i sitt förslag tydlig med att syftet med en kartläggning i översiktsplanen inte är att försvåra ny bebyggelse utan att underlätta att ny hållbar bebyggelse kan ske.

Boverket –samordnande myndighet

Tillstyrkan sker till att Boverket får uppdrag att vara samordnande myndighet för klimatanpassning i förhållande till bebyggelse, med bistånd av Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI), Statens geotekniska institut (SGI), Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och länsstyrelserna. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen välkomnar en sådan samordning om det därmed kan underlätta för kommunerna att i praktiken ta del av expertkunskap på ett lättillgängligt vis och därmed göra det användbart i det vardagliga arbetet med fysisk planering. En sådan samordningsfunktion är viktig att den snabbt kommer igång och att utredningens förslag på tillägg i instruktion till Boverket verkställs så snart som möjligt.

Möjlighet att avslå bygglov

Förslag framförs att förändringar genomförs i plan- och bygglagen att byggnadsnämnden ska kunna avslå bygglov på riskfylld mark även om området omfattas av en gällande detaljplan. Denna begränsning ska enligt utredningen ses som ett komplement till utredningens mer övergripande förslag om att kommuner i sin översiktsplan ska

Postadress

Miljö- och samhällsbyggnads-
förvaltningen
291 80 Kristianstad

Telefon

vx1 044-135000

Bankgiro

657-9536

Org.nr

21 20 00-0951

analysera riskfyllda områden. Utredningen ger en möjlighet för kommuner att kunna avslå en ansökan när riskerna är både klara och av viss dignitet. Vidare är avslag bara möjligt efter det att planens genomförandetid gått ut. Möjlighet till begränsning av bygglov inom gällande detaljplan finns till viss del redan i befintlig plan- och bygglagstiftning, men är för närvarande svårligen tillämpbar för klimatrisker. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tillstyrker förslaget, och bedömer liksom utredningen att förslag till lagändring utgör ett förtydligande komplement, som bara kan användas i väldigt speciella situationer. I Kristianstads kommun bedöms för närvarande inte något sådant område finnas där denna begränsning kan bli aktuell. Oftast bör tekniska åtgärder kunna kompensera de risker som föreligger.

Dagvatten

Utredningen klargör på ett överskådligt sätt om det behövs ändringar i lagstiftningen för att åstadkomma en långsiktigt hållbar dagvattenhantering som medför att bebyggd miljö blir mer översvämningssäker i förhållande till klimateffekterna. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen medhåller i utredningens övergripande resonemang att dagvattenhanteringen på sikt måste förändras på utsatta områden och gå från dagens rörsystem till mer öppna lösningar, som till exempel översvämningssytor och fördröjningsdammar. En sådan förändring kräver förutom mer mark i anspråk, jämfört med nedgrävda rör, även en intim samverkan mellan markupplåtelse, fysisk planering och va-planeringen.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen hade dock önskat att utredningen på ett konkret sätt hade utvecklat problemställningarna till tydliga förslag om hur denna systemförändring ska gå till. Den framtida fysiska planeringen måste ta hänsyn till att till exempel vissa gaturum, parker, lekplatser och annan allmän platsmark måste tillåtas att nyttjas för dagvatten vid kraftiga skyfall. Utredningen berör men kommer inte till någon slutsats hur vattentjänstlagen och plan- och bygglagen ska samspela tillsammans med markupplåtelse. Här hade det varit en styrka om utredningen presenterat åtminstone en vision om hur det bör genomföras.

De konkreta lagförändringar som utredningen föreslår avseende dagvatten är dels en möjlighet att med stöd av vattentjänstlagen ställa krav på fastighetsägare att i vissa fall inom den egna fastigheten omhänderta eller fördröja dagvatten. Vidare att göra det möjligt för byggnadsnämnden att i detaljplan föreskriva om marklov för att förändra markytans utformning, till exempel hårdgöra en yta. Dessa förslag är bra och tillstyrks av miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, men det borde varit fler och mer av strategisk karaktär.

Postadress

Miljö- och samhällsbyggnads-
förvaltningen
291 80 Kristianstad

Telefon

vx1 044-135000

Bankgiro

657-9536

Org.nr

21 20 00-0951

Nationell strategi

Utredningen lämnar några grundläggande frågor öppna och föreslår att de behandlas av en kommande utredning i en nationell strategi. Det är bl a tidsperspektivet för befintlig bebyggelse, dvs till vilket årtal anpassning bör ha skett. Vidare vilket klimat-scenario som är rimligt att utgå ifrån. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen hade dock önskat att utredningen hade presenterat förslag redan nu. Kunskapen torde finnas att redan i denna utredning föreslå realistiska förslag som därmed hade kunnat remissbehandlas inför politiska ställningstaganden. Med nuvarande ickeförslag förloras värdefull tid, samtidigt som många kommuner står inför de faktiska frågeställningarna nu.

En annan viktigt fråga är att finansiering av att klimatanpassa befintlig bebyggelse skjuts fram eftersom det i dagsläget inte går att få fram relevanta och faktamässigt underlag. Utredningen menar att närmare underlag kommer att finnas först 2022, då kommunerna i sina översiktsplaner ska ha beskrivit områden känsliga för översvämning, ras, skred eller erosion. Frågan lämnas till den nationella strategin att hantera. Även här borde utredningen kunnat presentera ett översiktligt förslag på både totalkostnad och fram för allt finansieringsprincip. Dvs vad kan aktörerna förvänta sig, kommer staten att ta större delen av kostnaden eller kommer kommuner och fastighetsägare att belastas?

Tommy Danielsson
Förvaltningschef

Beslut expedieras till
Kommunstyrelsen

Postadress

Miljö- och samhällsbyggnads-
förvaltningen
291 80 Kristianstad

Telefon

vx1 044-135000

Bankgiro

657-9536

Org.nr

21 20 00-0951

Tekniska nämnden

Sammanträdesdatum

2017-08-24

TN § 69

Remiss - Klimatanpassningsutredningens betänkande SOU 2017:42

Änr TN 2017/1108

Beslut

Tekniska nämnden föreslår Kommunstyrelsen

- Tekniska nämnden översänder detta tjänsteutlåtande som svar på rubricerad remiss

Sammanfattning

Klimatanpassningsutredningen har översänts till Kristianstads kommun från Regeringskansliet, Miljö- och energidepartementet, för eventuellt yttrande senast den 29 september 2017.

C4 Teknik anser att de viktigaste förslagen i utredningen är bra och tillstyrker därför dessa.

C4 Teknisk förslag till Tekniska nämnden

Tekniska nämnden föreslår Kommunstyrelsen

- Tekniska nämnden översänder detta tjänsteutlåtande som svar på rubricerad remiss

Beslutsunderlag

C4 Teknisk tjänsteutlåtande 2017-07-18

Remiss från kommunledningskontoret 2017-06-22, KS 2017/651

Sammanfattning av Klimatanpassningsutredningens betänkande SOU 2017:42

Länk till SOU

2017:42: <http://www.regeringen.se/49c4a3/contentassets/7931dd4521284343b9224e9322539e8d/vem-har-ansvaret-sou-201742>

Beslut expedieras till

Kommunstyrelsen

C4 Teknik

2017-07-18

VA-avdelningen

Inger Hansson

044-135148

inger.hansson@kristianstad.se

Tekniska nämnden

Klimatanpassningsutredningens betänkande SOU 2017:42

Änr TN 2017/1108

C4 Tekniks förslag till Tekniska nämnden

Tekniska nämnden föreslår Kommunstyrelsen

- Tekniska nämnden översänder detta tjänsteutlåtande som svar på rubricerad remiss

Sammanfattning

Klimatanpassningsutredningen har översänts till Kristianstads kommun från Regeringskansliet, Miljö- och energidepartementet, för eventuellt yttrande senast den 29 september 2017.

C4 Teknik anser att de viktigaste förslagen i utredningen är bra och tillstyrker därför dessa.

Beslutsunderlag

C4 Tekniks tjänsteutlåtande 2017-07-18

Remiss från kommunledningskontoret 2017-06-22, KS 2017/651

Sammanfattning av Klimatanpassningsutredningens betänkande SOU 2017:42

Länk till SOU 2017:42:

<http://www.regeringen.se/49c4a3/contentassets/7931dd4521284343b9224e9322539e8d/vem-har-ansvaret-sou-201742>

Ärendet

Tekniska nämnden samt även Byggnadsnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Räddningstjänsten har fått rubricerat ärende på internremiss för yttrande senast 2017-09-01.

Utredningens uppdrag omfattade från början klimatanpassning av all mark och alla climateffekter men utredningen har avgränsat uppdraget till det område som benämns bebyggelse och byggnader. Utredningen har då utgått från bebyggelse som planlagts i detaljplan.

Kristianstads kommun berörs främst av förslagen i sina roller som plan- och byggmyndighet och som VA-huvudman men även i rollen som fastighetsägare av såväl kvartersmark som allmänplatsmark.

Detta yttrande har författats främst utifrån C4 Tekniks roller och ansvarsområden.

Utredningen menar att det inte är möjligt att nu på ett övergripande sätt förändra den gällande ansvarsfördelningen för översvänningsfrågorna. Att exempelvis i efterhand lägga ett övergripande ansvar på kommunerna för den befintliga bebyggelsen ses som omöjligt eftersom det ännu inte klarlagts vad kostnaderna för varje kommun skulle uppgå till och hur finansieringen skulle ske. Utredningen lämnar istället förslag som påbörjar arbetet med att minska riskerna för skador och som ska underlätta klimatanpassningen. Förslagen innebär sammantaget ett något utökat ansvar för kommunerna, men med statligt stöd.

Utredningen föreslår bland annat att det i plan- och bygglagen införs ett uttryckligt krav att kommunerna i översiktsplanen ska analysera riskerna för översvämning, ras, skred och erosion för bebyggelse och byggnadsverk samt ange en strategi för hur dessa skador kan minskas eller förhindras. Det är ett bra förslag även om det kan innebära att arbetet med översiktsplaneringen blir något dyrare och/eller tar något längre tid. De långsiktiga vinsterna med förslaget får anses överväga nackdelarna just mot bakgrund av de pågående klimatförändringarna.

Även utredningens förslag att genom en ny skrivning i samma lag göra det möjligt för kommunen att i detaljplan föreskriva om krav på marklov för förändring av markytans utformning är bra. Detta för att kommunen då kan förebygga att ytor som fungerar flödesutjämnande vid kraftiga regn förändras så att denna funktion tas bort.

Att det införs en regel som säger att bygglov får avslås om det finns en uppenbar risk för skador på fastigheten eller byggnadsverket på grund av översvämning, ras, skred eller erosion är också bra.

C4 Teknik anser att dessa tre föreslagna förändringar i plan- och bygglagen bör kunna bidra till att undvika översvämningsskador som annars drabbar fastighetsägare och som annars också kan medföra kostnader för VA-kollektivet som följd av därpå följande översvämningssärenden.

C4 Teknik tillstyrker också förslaget om förändring i lagen om allmänna vattentjänster. Förslaget gäller att en ny regel införs; att fastighetsägare ska ta hand om eller fördröja viss del dagvatten på fastigheten om det ger väsentliga fördelar för ordnandet av vattentjänsten avlopp.

Denna regel är bra därför att en oförändrad hantering skulle medföra ett försämrat översvämningsskydd i framtiden på grund av klimatförändringarna. C4 Teknik instämmer i utredningens analys att framtidens dagvattensystem behöver kunna anpassas efter de förhållanden som råder på varje aktuell plats. Det kommer oftast inte att kunna göras enbart med kapacitetsökning av ledningsnätet, eftersom det inte till en rimlig kostnad skulle ge önskat skydd. Problemet kommer i stället behöva angripas från flera håll. Avseende nybyggnation kan det exempelvis vara fråga om var man placerar byggnationer, hur byggnader höjdmässigt placeras i förhållande till gatan, skapande av områden som tål att översvämmas och begränsningar i andelen mark som tillåts hårdgöras, samt öppna dagvattensystem som har högre kapacitet än slutna ledningar. Beträffande befintlig bebyggelse kan det handla om att uppgradera befintliga system, leda dagvattnet ut på gräsmattor i stället för ned i avloppsledningarna, skapa ytliga vattenvägar så att översvämmade ledningar inte resulterar i att vattnet leds in på fastigheter, skapa översvämningssytor och söka efter åtgärder för att fördröja vattnet innan det når avloppsledningarna. C4 Teknik anser att förslaget har utformats på ett bra sätt. Innan krav kan ställas mot enskilda fastighetsägare måste förhållandena på den enskilda platsen vara utredda.

Förslagets syfte är vidare att de förtjänster som en optimerad hantering ger, bör komma fastighetsägarna till del. För att bedöma om regeln bör gälla mot den enskilde fastighetsägaren kan, enligt utredningen, vara att fastighetsägarens investeringskostnad för en förändrad hantering i vart fall ska vara intjänad under en tid om 20 år genom en lägre avgift. C4 Teknik anser att detta är en rimlig avvägning.

C4 Teknik har inget att invända emot förslaget att Boverket utses att samordna det nationella klimatanpassningsarbetet för bebyggelse och byggnadsverk.

Bengt Olsson
Förvaltningschef

Inger Hansson
Avdelningschef VA-avdelningen

Beslut expedieras till

Kommunstyrelsen

Räddningstjänsten

Dnr. KS 2017/651

2017-08-28

Anders Pålsson

KLK, Hanna Nicander

Räddningstjänstens yttrande på remiss om Klimatanpassningens betänkande SOU 2017/651.

Vi har tagit del av tjänsteutlåtande från MSF och C4 Teknik i detta ärende och ställer oss generellt positiva till det som framförs av dem. Särskilt delen från MSF om onödig fördröjning som tas upp i de två sista styckena om nationell strategi är viktigt att trycka på. Vi behöver förslag nu och en kostnadsbedömning snarast för vilka medel som behöver skjutas till från nationell nivå.

Räddningstjänsten är mycket positiv till förslaget med samordnande myndighet i form av Boverket. Men det är viktigt att samordningen införs även på departementsnivå.

Förstärkningen som har skett av MSB medel till förebyggande åtgärder mot naturolyckor till 75 Mkr/år är positiv även om det fortsatt är en bråkdel av det som behövs. Staten måste i närtid ytterligare förstärka årligen för att möta de ökande ansökningarna om åtgärdsbidrag från kommunerna (enligt utredningen ansöktes det 2015 för 100 miljoner kr).

Andreas Bengtsson
Räddningschef

Pålsson Anders
Brandingenjör